

*neye yarar sevmek, hesapsız sevmekçe;
ya da öğrenmek, tek kelime öğretmekçe...*

Bir Tatlı Kaşığı Ortodonti (Önleyici Ortodontik Tedavi)

Türk Dişhekimleri Birliği'nin 5. Ulusal Kongresi'nde tanıştım onu. Yeditepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi öğrencisi sevgili Dilara Bektaş'ı. Üniversite öğrencilerinin çıkardığı Sanitas Sağlık Dergisi'nin Dişhekimliği bölümü için bir yazı yazmamı rica etmişti - ben de bayram sonrası için söz vermiştim.

Sanırım basit bir yöntem ile gelecekte ağır bir ortodontik sorunla karşılaşmanın önlenmesini anlatmak, paylaşmam gereken bilgiler arasında en öncelikli olmalı.

Ortodonti derslerinde anlatılır; "bir tahta dil basacağı yardımıyla, henüz sürmekte olan dişlerin çapraz kapanışları düzeltilebilir". Bu sadece ülkenin sağlık şartlarının kısıtlı olduğu bölgelerde değil, en donanımlı ortamlarda dahi "ilk tercih edilen" yöntem olmalıdır.

Ağaç yaşken eğilir. Ortodontide amaç "bir an evvel tel uygulamak" değil, mümkünse hiç tel uygulanmasına gerek kalmaması için zamanında önlem almaktır. Bu yüzden özellikle ön kesici dişler ilk sürerlerken bozuk açıda ve ters kapanacakları şekilde sürmekte iseler, hafif kuvvetlerle sürme açıları ideale zorlanmalıdır.

Kök gelişimini henüz tamamlamamış dişlere ağır kuvvetler uygulamak sakıncalıdır; bu yüzden bu dönemde en tatlı önleyici tedavi "bir tatlı kaşığı" sayesinde olabilmektedir.

7 yaşındaki bir çocuk kendisine gösterildiğinde bir diş üzerine sürekli hafif kuvvet uygulayabilir ama anormal bir kuvvet uygulayamaz. Bu da bize telin yaylanması esasına dayanan bir uygulamadan çok daha güvenli bir seçenek sunar.

Bu yöntemin sadece ileride Ortodonti Uzmanı olmayacaklar tarafından bilinmesinde değil, tüm anne babalar tarafından da bilinmesinde yarar vardır. Elbette bu bilginin, bir ortodonti uzmanı gözetiminde uygulanması idealdir.

OLGU ÖRNEĞİ:

7 yaşındaki tatlılar tatlısı Ece, 17 Kasım 2011 Cumartesi sabahı, saat 10:59'da annesinin elini tutarken, bir yaşamı birlikte geçireceği üst birinci ön keser dişleri, alt birinci ön keser dişlerinin arkasına doğru yönlenmiş olarak sürmekteydi.

19 Kasım 2011
saat: 10:59

<http://www.ergir.com>

Dr. Yalçın Ergir
ORTODONTIST

19 Kasım 2011
saat: 10:59

<http://www.ergir.com>

Dr. Yalçın Ergir
ORTODONTIST

Artık "Çapraz Kapanış" oluşmuştu ve hep diş kökü oluşumunun bu pozisyona uygun olarak gelişmesi riski vardı, hem de alt çenenin içinde hapsolmuş bir üst çene kapanışında çene kemiklerinin bu ilişkinin rehberliğinde büyümesi olumsuzluğu kapıdaydı.

Bir ortodontik tedavi için yaşı çok küçüktü ama oluşmakta olan bu çapraz kapanıştan kurtarılmalı, gerekirse yıllar sonra normal ortodontik tedavisi yapılmalıydı.

Dişlerin bu sürme açıları ve birbirlerinin üzerinden bu açıda kayıp gitmelerinden ötürü sürekli alt keser dişler dışarıya, üst keser dişler içeriye doğru zorlanmaktaydı.

Bu hareketli, hatta sınırlı bir sabit ortodontik sistemle düzeltilebilirdi ama gerek var mıydı; bizim bir "Tatlı Kaşığı"ımız vardı. Aslında Ece'ye hangi kaşığı versem o artık bir "tatlı Kaşığı" olacaktı.

Tatlı kaşığı alt keser dişlerin ön yüzeyine bastırarak üst keser dişlerin arka yüzeylerine öne doğru baskı uygulayacaktı. Bu hafif kuvveti "o hafta sonu boyunca" bizzat 7 yaşındaki güzeller güzeli E.G. uygulayacak, pazartesi günü okul çıkışında da kontrole gelecekti.

Ağrı mekanizması zarar verebilecek bir kuvvete izin vermeyeceğinden, 2 gün boyunca ağrı kesici alınmamalıydı.

Ve 10:59'da dişlerinin arasında bir tatlı kaşığının sapı, bir bebek mamasının logosundaki gibi evinin yolunu tutacaktı...

** ** *

7 yaşındaki tatlılar tatlısı Ece, 19 Kasım 2011 Pazartesi öğleden sonra, saat 16:27'de yine annesiyle gelmişti -

53 saat 28 dakika sonra yine o koltuktaydı ve 2 gün boyunca hafif hafif o uygun basıncı uygulamış, ödevini yapmış bir öğrenci olarak karşımdaydı.

Ön keser dişlerdeki çapraz kapanış atlamıştı.

53 saat 28 dakika sonra

Dişler daha tam sürmemişlerdi ama "sürme yönleri" düzelmmişti ve bundan sonra bu ilişkide sürecekleler – hayat boyunca da çapraz kapanışa geri dönmeyeceklerdi. Çünkü alt kesici dişler, çenelerin her kapanışında Çin Seddi gibi üst kesici dişlerin arkasında koruyucu bir duvar oluşturacaktı.

Belki ileride, dişler dental arka tam sığamayıp eğri çıkacaklar,
belki aralık oluşacak, belki de bambaşka bir ortodontik sorun ortaya çıkacaktı;

ama ona daha zaman vardı -

şu andaki derdimiz bir tatlı kaşığı ortodonti ile bitmişti...

dr. yalçın ergir - ortodontist
22 Kasım 2011 - dişhekimliği günü
(toplum ağız ve diş sağlığı haftası)

bülten sok., 21/1, kavaklıdere, ankara tel:(0312) 4278487 fax:(0312) 4674772
dushekimi@ergir.com <http://www.ergir.com> <http://www.ergir.com/ortodonti.htm>

bir başka örnek

ZAFER REÇEL KAŞIĞININDIR!

http://www.ergir.com/2013/zafer_recel_kasiginindir.htm

sevginiz, bilginiz ve ilginiz daim olsun...